

■ Opgave 3 Ontwikkelingssamenwerking

Maximumscore 2

21 □ Politieke reden

Voorbeelden van goede antwoorden zijn (één van de volgende):

- Als (klein) land heeft Nederland daarmee invloed op de internationale politiek.
- Ontwikkelingssamenwerking kan een bijdrage leveren aan het bevorderen van ontspanning in de wereld of aan het bevorderen van democratische ontwikkelingen in veel landen.
- Mondiale (milieu) problemen kunnen worden aangepakt.

1

Economische reden

Voorbeelden van goede antwoorden zijn (één van de volgende):

- Via ontwikkelingssamenwerking is het voor Nederland makkelijker om economische relaties aan te gaan met ontwikkelingslanden. / Het bevorderen van de export door het Nederlandse bedrijfsleven naar landen waarmee Nederland een ontwikkelingsrelatie heeft.
- (Bilaterale) ontwikkelingshulp kwam vaak direct ten goede aan het Nederlandse bedrijfsleven, namelijk in de vorm van gebonden hulp / gebonden hulp levert ook werkgelegenheid op voor Nederland.

1

Maximumscore 4

22 □ A

Voorbeelden van goede antwoorden zijn:

- goed sociaal-economisch beleid
- goed (democratisch) bestuur/naleving van de mensenrechten

1

1

B

Voorbeelden van goede antwoorden zijn (één van de volgende):

- Zonder een goed sociaal-economisch beleid is er een grote kans dat de hulp niet terecht komt bij de allerarmsten of dat er geen geld wordt besteed aan goed en toegankelijk onderwijs of dat er onvoldoende gezorgd wordt voor werkgelegenheid voor alle lagen van de bevolking of dat er te weinig aandacht geschonken wordt aan de positie van vrouwen.
- Zonder een goed (democratisch) bestuur of zonder naleving van de mensenrechten is er onvoldoende zicht en controle op de overheidsuitgaven / is er kans op corruptie / zijn er geen of onvoldoende mogelijkheden van de bevolking om zich te organiseren.

2

Maximumscore 1

- 23 □ Elk van de organisaties was/is verbonden met een levensbeschouwelijke of politieke stroming. / Ze vertegenwoordigen verschillende levensbeschouwelijke stromingen. (Novib: algemeen/niet religieus, Icco: protestants-christelijk, Cordaid: rooms-katholiek en Hivos: humanistisch)

Eindexamen maatschappijleer vwo 2002-I

Maximumscore 2

- 24 Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):
- Medefinancieringsorganisaties (MFO's) / Particuliere ontwikkelingsorganisaties kunnen direct hulp verlenen aan groepen in bepaalde landen, ook als de overheid daar niet adequaat functioneert of als de Nederlandse overheid geen banden onderhoudt met de overheid van dat land.
 - MFO's staan dicht bij de doelgroepen in ontwikkelingslanden en richten zich daar ook op.
 - Zij dragen bij aan de opbouw van het maatschappelijk middenveld in ontwikkelingslanden (wordt gezien als een belangrijke voorwaarde van het ontwikkelingsproces).
 - Zij richten zich vaak meer dan de overheid op (duurzame) armoedebestrijding.
 - Zij steunen ook oppositionele groepen en mensenrechtenorganisaties en dragen zo bij aan democratisering.

per goed antwoord

1

Maximumscore 3

- 25 Voorbeeld van een goed antwoord is:
A spanningsverhouding:
De MFO's willen financiële steun krijgen van de burgers voor armoedebestrijding zonder in de voorlichtings- en geldinzamelingscampagne een bijdrage te leveren aan negatieve beeldvorming van de Derde Wereld. / Het gevaar bestaat dat men via reclamespotjes en advertenties bijdraagt aan het idee dat er vooral mensen rondlopen in de Derde Wereld die zichzelf niet kunnen redden, terwijl de MFO's juist willen bijdragen aan de onafhankelijkheid/zelfstandigheid van mensen in de Derde Wereld

2

B toelichting advertentie Novib

De Novib roept mensen op om geld te geven voor noden van mensen in andere landen zonder deze mensen als zielig of als onzelfstandig weer te geven. Ze legt juist een relatie tussen de leefwereld van mensen in rijke landen en die van mensen in arme landen/ontwikkelingslanden. De advertentie vermijdt hiermee het gevaar van negatieve beeldvorming over ontwikkelingslanden

1

Maximumscore 2

- 26 De minister voor Ontwikkelingssamenwerking moet bij het maken van beleidskeuzes rekening houden met het beleid
- van internationale organisaties zoals de EU en de WTO
 - van collega-ministers van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Landbouw (Natuurbeheer en Visserij)

1

1

Maximumscore 2

- 27 • 0,7% van het BNP dient een land te besteden aan ontwikkelingssamenwerking
• Binnen de VN is deze afspraak gemaakt (VN-norm)

1

1

Maximumscore 2

- 28 Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):
- het verlichten en kwijtschelden van de schulden van ontwikkelingslanden
 - het voorkomen van dumping van landbouwproducten door EU of rijke landen
 - De rijke landen moeten landbouwsubsidies aan eigen boeren beëindigen en exportsubsidies van eigen producten afschaffen.
 - het inschakelen van deskundigen uit ontwikkelingslanden bij het ontwikkelen en uitvoeren van ontwikkelingssamenwerking
 - het bevorderen van investeringen van particuliere bedrijven in ontwikkelingslanden

per goed antwoord

1

Eindexamen maatschappijleer vwo 2002-I

© havovwo.nl

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
29 ☐ • streven naar economische groei via vrije markteconomie van industriële productie, vooral op basis van export (kapitalistisch model)	<u>1</u>
• Volgens tekst 6 pleiten de WTO en andere organisaties voor economische groei en globalisering; met andere woorden: voor een vrije handel op wereldschaal	<u>1</u>
Maximumscore 4	
30 ☐ • Het IMF geeft begrotingssteun en verleent kredieten aan landen. Het stelt daarbij strenge voorwaarden aan de begrotingsdiscipline. Dat leidt tot bezuinigingen en deze kunnen ten koste gaan van steun/voorzieningen aan de armen	<u>2</u>
• De Wereldbank financiert/financierde vooral projecten die passen binnen een vrije markteconomie of die gericht zijn op het bevorderen van marktgerichtheid van de derdewereldlanden en niet zozeer op basisbehoeftestrategie. De projecten of activiteiten van de Wereldbank gaan vaak ten koste van de leefomstandigheden van de allerarmsten / bedreigen de natuurlijke leefomgeving (milieuschade) of bevorderen de ongelijkheid in de samenleving (door corruptie is veel geld terecht gekomen bij de machthebbers)	<u>2</u>
Maximumscore 2	
31 ☐ Voorbeelden van goede antwoorden zijn (twee van de volgende):	
• Er kunnen waarden en normen veranderen. Bijvoorbeeld individualisering/minder nadruk op familieverbanden.	
• Consumptiepatronen kunnen veranderen. Bijvoorbeeld Coca Cola verspreidt zich overal over de wereld. / Westerse invloed op muziek, televisieprogramma's, films, kleding	
• Man-vrouw verhouding verandert. Bijvoorbeeld emancipatie van vrouwen.	
• Lokale cultuuruitingen kunnen verdrongen worden door westerse.	
per goede verandering en voorbeeld	<u>1</u>